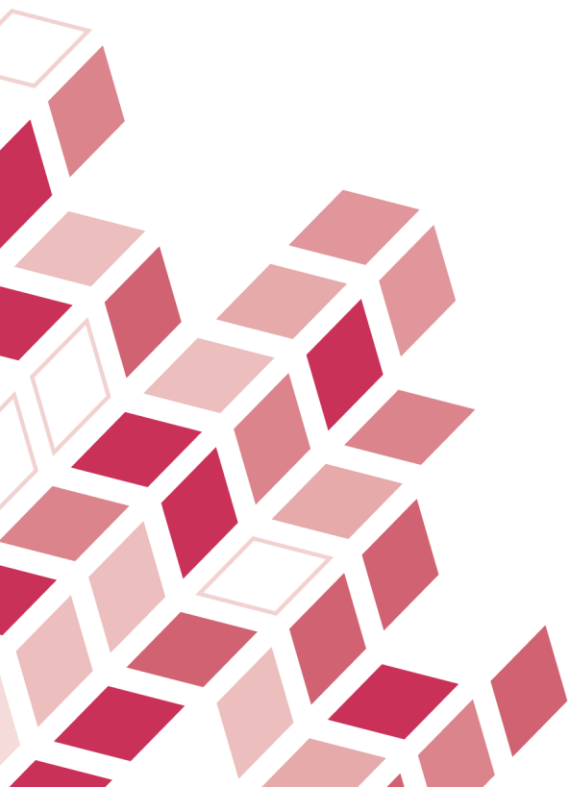

NOKUTs tilsynsrapporter

Biomekanikk

Sirius Naturterapeutisk Skole AS

Februar 2013

Utdanningssted:	Sirius Naturmedisinske Fagskole, Haugesund
Utdanningstilbud:	Biomekanikk
Dato for vedtak:	6. februar 2013
Utdanningslengde:	Ett år på heltid, to år på deltid
Sakkyndige:	Alexander R. Wisnes og Christian Fossum
Saksnummer:	12/179

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Førsteamanuensis Alex R. Wisnes, Høgskolen i Bergen
- Førstelektor Christian Fossum, Norges Helsehøgskole

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes den sakkyndige rapporten (kapittel 4 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer eventuelle tilbakemeldinger fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak. I forbindelse med denne søknaden har tilbyder ikke kommet med et tilsvarende svar.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstillende alle kriterier for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventes det at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene gitt i denne rapporten (Må-punktene).

Oslo, 6. februar 2013

Terje Mørland
direktør

Innhold

Forord	i
1 Informasjon om søkeren.....	1
1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2 Innledende vurdering	2
2.1 Rammebetingelser – krav til søknaden.....	2
2.2 Reglement.....	2
3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	6
3.1 Oppsummering	6
3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner	7
3.3 Faglig innhold.....	10
3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	12
3.5 Eksamen og vitnemål.....	17
3.6 Infrastruktur	20
3.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	23
4 Tilsvarsrunde.....	26
4.1 Endelig konklusjon fra NOKUT.....	26
5 Vedtak	26
6 Dokumentasjon	26
Vedlegg 1.....	27
Vedlegg 2.....	28

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Sirius Naturterapeutisk Skole AS søkte NOKUT 15.02.12 om godkjenning av fagskoleutdanningen *biomekanikk*. Utdanningstilbudet er et ettårig tilbud som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Sirius Naturmedisinske Fagskole i Haugesund, og det er søkt godkjenning for inntil 14 studenter.

Søker er førstegangssøker vedrørende fagskoletilbud.

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 6. mai 2010, jf. NOKUTs sak 10/110. Styreordningen ble funnet tilfredsstillende av NOKUT 11. mai 2011, jf. NOKUTs sak 11/143. Reglementet er vurdering i denne rapporten.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.tilbyder.no. Tilbyder gir informasjon om utdanningstilbudet som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Den er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

2.1 Rammebetingelser – krav til søknaden

- Søker må beskrive og dokumentere kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad.
- Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning.
- Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet.
- For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

Presentasjon og vurdering

NOKUT har vurdert søknaden ut fra nevnte forutsetninger. Rammebetingelsene er til stede for at søknaden skal kunne behandles av NOKUT.

Konklusjon

Søker oppfyller rammebetingelsene for videre saksbehandling.

2.2 Reglement

2.2.1 Reglement

Det skal foreligge reglement slik at vedtak som tilbyder fatter angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. Det må klart komme frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke.

Følgende forhold må være dekket:

- hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres dersom tilbyder ønsker å iverksette slike tiltak:

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner

- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives
- for alle enkeltvedtak gjelder at klagemuligheten må fremgå

Presentasjon og vurdering

Tilbyders reglement omtaler i hovedsak de forhold NOKUT etterspør, og tilbyder har rettet opp til forholdene som NOKUT påpekte ved forrige vurdering av reglementet. Vi har ved denne vurderingen funnet noen forhold som må endres for at reglementet skal anses som tilfredsstillende. Reglementet kan også forbedres på visse punkter, jf. NOKUTs retningslinjer kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema. Søknaden går imidlertid videre til sakkyndig vurdering, da de forholdene vi påpeker her, ikke ble påpekt ved forrige gjennomgang av reglementet.

Opptaksbestemmelser

Det formelle opptakskravet er fullført og bestått videregående opplæring fra studieretning for helse- og sosialfag eller aktivitørutdanning. Programområdet «helse- og sosialfag» skiftet høsten 2012 navn til «helse- og oppvekstfag». Vi anbefaler at tilbyder endrer opptakskravet i tråd med gjeldende terminologi.

Når det gjelder søkere fra land utenfor Norden skal disse «ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i de felles allmenne fagene tilsvarende grunnkurs 1 (Vg1) og videregående kurs (Vg2) i yrkesfaglige retninger. Ved realkompetansevurdering av søkere fra land utenfor Norden stilles det dermed ikke noe faglige krav til kompetanse innen helse- og sosialfag. Realkompetansen skal vurderes opp mot det formelle opptaksgrunnlaget. Aktivitørutdanning er heller ikke nevnt som del av det formelle opptaksgrunnlaget som realkompetansevurderingen skal ta utgangspunkt i.

Retningslinjene for realkompetansevurdering er uklare. Det er listet opp fire kriterier som skal vektlegges og minst ett av dem må være oppfylt. Det er ikke klart hvordan disse kriteriene skal vektles, de er ikke helt likestilte. Det er en stor forskjell mellom punkt a) der det kreves minst 5 års «relevant yrkespraksis innenfor arbeidsfeltet helse – og sosial» og punkt b) der kravet er å «ha fått delegert arbeidsoppgaver og ansvar på nivå med fagarbeider eller tilsvarende». Punkt b) er ganske diffust, det kommer ikke tydelig fram hvilket fagområde det gjelder og det er uklart hva som menes med «over lengre tid». Punkt c) senker kravene enda mer: «søker må kunne dokumentere å ha fått fagspesifikk veiledning av kvalifisert fagpersonell» og er veldig generelt formulert: det står ingenting konkret om hvilket fagområde dette kravet gjelder. Punkt d) stiller som krav at «søker må kunne dokumentere å ha deltatt på opplæring og kurs som kan relateres til fagskoleutdanningen», men sier ingenting om hvordan dette er i forhold til det formelle opptakskravet. Fagskoleutdanning bygger på videregående opplæring eller **tilsvarende** realkompetanse, jf. Fagskoleloven § 1.

I tillegg bes søkerne som realkompetansevurderes å levere en egenvurdering. Det er uklart hvor stor rolle denne vurderingen tilskrives i selve vurderingen av realkompetanse. Under 2.1.3 står det at «vurderingen gjennomføres og kvalitetssikres av rektor». Det er usikkert om det gjelder realkompetansevurderingen som helhet eller bare vurderingen av egenvurderingen. Tidligere i

reglementet (se 2.1.2) står det at «styret fatter endelig vedtak om opptak og gjennomfører inntaket av studentene».

Kravene som stilles til dokumentasjon i forbindelse med opptak bør samles under ett punkt.

Tilbyder opplyser om muligheten til å søke fritak for deler av utdannelsen under 2.1.4 uten å nevne hvem som fatter vedtak eller uten å vise til 3.1.4 der fritak fra fag omtales. Før det nevnes hva slags klagerettigheter studentene har i forbindelse med vedtak om fritak i 3.1.4, bør tilbyder presisere at studentene har rett til å få begrunnelse for vedtaket.

Det holder at tilbyder informerer studentene om retten til å påklage vedtak om opptak et sted: enten under 2.1.2 eller under 2.1.5.

Eksamensreglement

Slik vi forstår det handler punkt 3.1.2 om adgang til eksamen for første gang. Det er uklart hvorfor det henvises til adgang til å gå opp til **ny** eksamen i siste setning. Informasjonen i 3.1.2 og 3.1.3 er delvis overlappende. Vi anbefaler at tilbyder sikrer at samme informasjon kun omtales en gang i reglementet. Det er uklart hva som ansees som gyldige grunner (som gir rett til ny eksamen) i 3.1.3. Vi anbefaler at dette tydeliggjøres i reglementet.

Det fremgår av reglementet at studenter med høyt fravær kan risikere ikke å få adgang til eksamen. Det må derfor komme klart frem hvordan studenter varsles når det er fare for at fraværet blir for høyt. Videre må det komme klart frem hvilke muligheter studentene har til å ta igjen tapt undervisning.

Under § 15 punkt 6 står det at studenten kan anke rektors avgjørelse angående rett til å arbeide med særlige øvingsoppgaver. Klageinstansen som er oppgitt er styret, men det bør vises til klagenemnden i henhold til bestemmelsene i 5.

Tilbyder må fastsette antall eksamensforsøk (det gjelder også fordypningsoppgaven i 3.1.8).

Tilbyder bør klargjøre i hvilke tilfeller man kan søke om tredje praksisperiode i 3.1.6, punkt 5.

Det bør komme tydelig frem at en klage vedrørende vedtak om særordninger ved eksamen skal behandles av første instans før den videresendes til andre instans i tilfellet klageren ikke har fått medhold. Det er uklart om det er styret eller rektor som er første instans (se 3.1.14 § 12, punkt 1 og 5). Klage på vedtak om særordninger ved eksamen er ikke nevnt i kapittel 5 om klagebehandling, så det fremgår ikke om klagenemnden også skal behandle slike klager.

I 4.1.5 står det at styret kan annullere eksamen. Det bør presiseres i hvilke tilfeller. Det bør komme frem at studenten har rett til begrunnelse og til å påklage vedtaket. Man bør inkludere annullering av eksamen under saker som skal behandles av klagenemnden i tilfellet første instans ikke gir klageren medhold (se 5, punkt 1).

Klager

Kapittel 5 bør inneholde en uttømmende liste over de vedtak studentene kan klage over. Vi anbefaler at tilbyder legger til vedtak om bortvisning og annullering av eksamen, samt vedtak om særordninger ved eksamen i 5.1, slik at studentene aldri er i tvil om sin rett til å klage på disse vedtakene.

Forskjellen mellom klage vedrørende sensur og klage vedrørende fastsetting av karakter bør komme tydelig fram eller de to punktene må samles under ett punkt i tilfellet de gjelder samme forhold.

Generelt

Tilbyder bør tydeliggjøre flere forhold i reglementet. NOKUT oppfordrer tilbyder til å revidere reglementet slik at det blir klart og oversiktlig og ivaretar fagskoleloven og NOKUTs retningslinjer.

Konklusjon

Nei, reglementet er ikke funnet tilfredsstillende.

Tilbyder må:

- sikre at søkere fra land utenfor Norden også må dokumentere faglig kompetanse innen helse- og sosialfag eller aktivitørfag.
- klargjøre retningslinjene for realkompetansevurdering og hvem som fatter vedtak i første instans
- spesifisere hvordan studenter varsles når det er fare for at fraværet blir for høyt og hvilke muligheter studentene har til å ta igjen tapt undervisning
- fastsette antall eksamensforsøk (gjelder også fordypningsoppgaven i 3.1.8)

Tilbyder bør:

- endre opptakskravet fra «helse- og sosialfag» til «helse- og oppvekstfag»
- samle kravene når det gjelder dokumentasjon i forbindelse med opptak under et punkt
- flytte bestemmelsen om fritak for deler av utdannelsen i 2.1.4 til 3.1.4, og presisere at studentene har rett til begrunnelse for vedtaket
- sikre at samme forhold kun omtales ett sted i reglementet
- klargjøre hvilke grunner som gir rett til ny eksamen
- oppgi som klageinstans klagenemnden og ikke styret i tilfellet klager ikke får medhold angående klage i forbindelse med rett til å arbeide med særlige nye øvingsoppgaver ved høyt fravær
- klargjøre når man kan levere en søknad om tredje praksisperiode i 3.1.6, punkt 5
- presisere om det er styret eller rektor som er første instans (se 3.1.14 § 12, punkt 1 og 5) når det gjelder særordninger ved eksamen og legge til særordninger ved eksamen under sakene som behandles av klagenemnden hvis første instans ikke har gitt klager medhold (se 5, punkt 1)
- presisere i 4.1.5 i hvilke tilfeller styret kan annullere eksamen
- få fram at studentene har rett til begrunnelse angående annullering av eksamen, bortvisning og utestenging
- revidere listen over saker for behandling av klagenemnden og inkludere særordninger ved eksamen, annullering av eksamen, og bortvisning
- forklare forskjellen mellom klage vedrørende sensur og klage vedrørende fastsetting av karakter eller samle de to punktene under ett punkt i tilfellet de gjelder samme forhold

2.2.2 Konklusjon

Forutsetningene er til stede for videre behandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

Vi gjør imidlertid oppmerksom på at NOKUT ikke kan fatte et eventuelt positivt vedtak i saken, før må-punktene i reglementet er rettet opp.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapittelet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

3.1 Oppsummering

Forslag til navn på utdanningstilbudet, biomekaniker, brukes i denne søknaden i en annen og videre sammenheng enn det som er vanlig bruk og kan derfor ikke brukes.

Læringsmålene for utdanningen er delvis uklart formulert og for mange til at det blir en klar fremstilling.

Utdanningens relevans i forhold til nærings- og yrkesliv er ikke tilfredsstillende dokumentert.

Opptakskravet inneholder ikke formelle krav om de mest relevante utdanninger og minstekrav til karakterer som kan være et nødvendig grunnlag for at studentene skal klare å tilegne seg de store mengdene teori som studieplanen forutsetter.

Når de overordnede målene skal konkretiseres, savnes det en klar sammenheng mellom de enkelte fagene og målformuleringene. Det brukes begreper som er vanskelig å forstå før det foreligger faginnsett i emnet. Omfanget av studiet er av tilbyder vurdert til å være på nivå med et normalt arbeidsår. Ut fra målene som er formulert vurderer vi at omfanget ikke er troverdig.

Det pedagogiske opplegget må konkretiseres slik at det kommer tydelig frem hvordan de forskjellige undervisningsmetodene brukes som læringsverktøy og hvordan de skal sikre studentenes progresjon i forhold til læremålsetningene og hvordan dette måles. Videre må det beskrives hvordan de studentenes individuelle behov for læring ivaretas og hvilke tiltak tilbyder iverksetter hos studenter som avviker fra forventet eller planlagt progresjon.

Tilbyder må beskrive praksis bedre og hvordan praktisk undervisning skiller seg fra klinisk praksis med klienter. Innholdet, målsetninger og pedagogisk opplegg for klinisk praksis må beskrives bedre, slik at det kommer mer tydelig frem hvordan det skal tjene læremålsetninger og hvordan tilbyder skal kvalitetssikre den pedagogiske veiledningen og læringsmuligheter for studenter i praksis, og hvordan læringsmuligheter ivaretas når studenter jobber med obligatoriske klienter utenom skoletiden. Tilbyder må også bedre beskrive hvordan gjennom det praktiske opplegget skal ivareta pasientsikkerhet og forsvarlig praksis, eventuelt samhandling med annet helsepersonell i og utenfor skolen når studentene jobber med klienter. For den praktiske undervisningen, i klasserom og på klinikk, må tilbyder bedre beskrive forholdet mellom lærer/veileder og studenter og hvordan dette skal hjelpe å sikre en god overgang mellom teori og effektiv/sikker klientpraksis. I forhold til ansatte og eksterne lærere og sensorer, må tilbyder utarbeide en tydeligere kompetanseprofil og kravspesifikasjoner for sensorer.

Evalueringen av studentene må beskrives bedre i forhold til hvordan kjernekunnskapen testes/måles hos studentene, slik at den konkret kan brukes til måling av progresjon (kunnskap, ferdigheter og holdninger). Det må også komme tydeligere frem hvordan man evaluerer den store mengden teorikunnskap som beskrives i søknaden, og om dens nivå er tilpasset en fagskoleutdanning. Tilbyder

må også beskrive studenters rettigheter ved eksamen, ny eksamen og en eventuell påklaging av karakter eller formelle feil ved eksamen.

Tilbyder må beskrive hvordan lokaliteter tjener utdannings formål, både i forhold til øving og praksisarbeid med klienter. I forhold til klientarbeid må tilbyder beskrive hvordan taushetsbelagt informasjon ivaretas og sikres, og hvordan studentene har tilgang til nødvendig IKT utstyr for dette. Videre må det beskrives hvordan IKT og elektroniske læringsressurser underbygger studentenes læringsmuligheter, inklusiv PBL og fordypningsoppgave.

3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

3.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

I søknaden, under «Informasjon om utdanningstilbudet», forklarer tilbyder at navnet «Biomekanikk» skal vise til terapeutens primære arbeidsområde som i søknaden beskrives som klientens biomekaniske system som er det indre samspill mellom nervesystemet, muskulatur og skjelettstruktur. Biomekanikeren skal kunne behandle funksjonsnedsettelse slik at smertefrihet gjenvinnes.

Vurdering

Navnet biomekaniker brukes i en annen og videre sammenheng enn det som hittil har vært vanlig bruk. Det er dermed muligheter for at navnet kan bli villedende i forhold til det innhold som søknaden og studieplanen beskriver.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må endre navnet slik at det samsvarer med innholdet i studiet.

3.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Fra studieplanen side 7-10 og kriterium 2 i søknaden.

I søknaden, under «Informasjon om utdanningstilbudet», skrives det at utdanningen skal utdanne kvalifiserte yrkesutøvere innen biomekanikk og at det blir lagt vekt på at studentene utvikler et selvstendig håndverk.

Målformuleringene er satt opp i studieplanen kap. 4 som overordnede og underordnede mål for utdanningen. Læringsmål og kvalifikasjoner er beskrevet. Læringsmålene er delt opp i kunnskaper, ferdigheter, kompetansemål og generelle holdningsmål.

Vurdering

Målformuleringene er mange og detaljerte og klargjør at utdanningstilbudet er på tertiært nivå. Det representerer en styrke ved et studietilbud at studieplanen er detaljert. Komitéen mener imidlertid at det finnes for mange uklare formuleringer og at samme forhold gjentas flere ganger. Dette kan skape forvirring hos studentene. Søknaden beskriver biomekanikeryrket som et praktiskteoretisk yrke og at studiet henvender seg til studiesøkende som ikke ønsker en teoretisk høyskoleutdanning. Dette burde gjenspeiles klarere i målformuleringene. Når målformuleringer gis en så bred plass i et teoretisk-praktisk utdanningstilbud for studenter som ikke ønsker en teoretisk høyskoleutdanning, er det viktig at studentene ikke drukner i for mange ord som skaper forvirring, men sikrer en avklaring av viktige endestasjoner i læreprosessen. Kompetansemålene er beskrevet med "anvende, avbalansere og planlegge". Det gjør det vanskelig å kjenne igjen målene i forhold til det som står tidligere i søknaden.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må rydde i målformuleringene og klargjøre målene med bakgrunn i at studiet skal være praktisk teoretisk. Kompetansemålene må skrives om slik at alle er av typen «kunnskap», «ferdigheter» og «generell kunnskap».

3.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsnivå.»

Presentasjon

I studieplanen s. 4-5 beskrives det at muskel og skjelettplager er et økende helseproblem og at en av fire har en sykdom i muskler eller skjelett. Næringslivet og kommuner rekrutterer i stigende grad tjenester fra alternativ behandling. Biomekanikk-fagtilbudet er nytt og kan derfor ikke presentere tall på bruken av deres fagkompetanse.

Vurdering

Noe av tallmaterialet som brukes som grunnlag for å dokumentere yrkesrelevans er basert på referanser som det er vanskelig å finne ut av om kan brukes. I referansen om forekomsten av muskel- og skjelettplager er ssb.no brukt. Studieplanen bruker også denne referansen til å påpeke at massasje,

muskelterapi og KranioSakrale teknikker er viktige behandlingsmetoder mot disse plagene. Komiteen har ikke vært i stand til å finne dekning for det i ssb.no. Det står i søknaden at det er flere norske og utenlandske studier og analyser som viser at det er økende behov for ny kompetanse: Dette er ikke konkretisert og det mangler referanser. Tilbyder må klargjøre noen av referansene som brukes for å dokumentere behovet for biomekanikk-fagstudiet. Komiteen kan ut fra sin kjennskap til bransjen ikke se at det er noe klart behov for en ny utdanning på dette nivået.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må klargjøre noen av referansene som brukes for å dokumentere behovet for biomekanikk-fagstudiet.

3.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Opptaket skal baseres på fullført og bestått videregående opplæring fra studieretning for helse- og sosialfag eller aktivitørutdanning.

I tillegg skal fagskolen vurdere vitnemål fra relevant videregående opplæring og realkompetansebevis utstedt av fylkeskommunen.

Søkere med utenlandsk utdanning fra andre nordiske land vurderes til opptak dersom de har fullført utdanning som i deres land gir opptak til tertiær utdanning. Studenter fra andre land enn Norden må dokumentere likeverdig utdanning eller ha realkompetanse tilsvarende Vg1 og Vg2 i yrkesfaglige studieretninger.

Betinget opptak gjennomføres dersom søkere av helt spesielle grunner (sykdom, dødsfall i familien osv.) ikke har gjennomført eksamen i videregående opplæring. Betingelsen krever at manglende eksamen består i løpet av kommende høstsemester. Søkerne må ha minimum standpunktkarakter 2 i faget. Dersom forutsetningen for betinget opptak ikke oppfylles innen frist, mistes studieplassen.

Når det gjelder opptak med grunnlag i realkompetanse er det beskrevet i studieplanen og søknaden.

Vurdering

Opptak av studenter er oversiktlig beskrevet. Med tanke på at utdanningen krever et godt teoretisk grunnlag for de største fagene som f.eks. biomekanikk og fysiologi burde det vært vurdert et minstekrav til karakter i relevante fag. Studieplanen beskriver høye krav til nivå i mange fag. Det nevnes ikke noe minstekrav som opptakskriterium. Under betinget opptak nevnes det at søkeren må ha minimum 2 i standpunktkarakter. De utdanningene som tilbyder mener er relevante for opptak er ikke nevnt som del av det formelle opptakskravet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- klargjøre om det bør stilles krav til karakter høyere enn 2 i en del av de grunnleggende fagene
- klargjøre hvilke utdanninger som skal være en del av det formelle opptakskravet

3.3 Faglig innhold

3.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold – herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Navnet på utdanningen brukes konsekvent i studieplanen og søknaden.

Målene i studieplanen er beskrevet som overordnede mål og delmål. Yrkeskompetansen er å behandle pasienter med muskel, ledd og skjelettplager. Biomekanikeren skal lære teknikker og metoder til behandling av problemer i bekken, ryggsoylen og kraniet.

Omfanget av studiet er gitt i tabellform med antall undervisningstimer og ca. egenstudium. Med en faktor på 1,1 i forholdet undervisningstimer og egenstudium, så blir det totale antall arbeidstimer for studentene 1575 timer, fordelt over to år.

Det faglige innhold blir beskrevet i stikkordsform og i tabeller. Se ellers vår vurdering på kriterium 8, 10 og 13.

Planen beskriver de enkelte fag.

Planen er utformet med en innledning som beskriver verdigrunnlaget som utdanningen bygger på. Deretter blir et viktig prinsipp presentert: Utdanningen skal ende opp i at biomekanikeren driver årsaksrettet behandling. Videre blir andre mål med utdanningen presentert. Planen inneholder navn, mål, omfang, faglig innhold – herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.

Vurdering

De overordnede målene er presentert på en oversiktlig måte i første delen. Lenger ute i planen, når målene skal være mer konkrete, savnes det en klar sammenheng mellom de enkelte fagene og målformuleringene. Det brukes en del begreper som er vanskelig å forstå før det foreligger faginnsett i emnet. Vi savner en konkretisering av hva som er sammenhengen mellom de enkelte delene av studiet. Omfanget av studiet er vurdert til å være på nivå med et normalt arbeidsår. Ut fra målene som er formulert vurderer vi at omfanget ikke er troverdig. Det er formulert blant annet at faginnholdet skal henge sammen og at studentene skal være i stand til å kunne «gjennomskue» de endringer som oppstår i kroppen og gir plager. Dette er uhyre komplekst og da kreves det kunnskap i de enkelte fagene på et høyt nivå, og at denne kunnskapen så skal knyttes sammen med alle andre deler av fagkunnskapen. Denne integreringen krever mye arbeid og grundig forståelse.

Innholdet i de enkelte delene er til dels uklart beskrevet og det er uklart hvordan sammenhengen er. Vi savner en nøyere sammenbinding av innhold og litteratur.

Planen som helhet består av mange gjentakelser og det er ikke enkelt for en student å orientere seg i innholdet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive en mer troverdig sammenheng mellom mål og studieomfang
- gjøre språket i planen enklere og mer konsistent. I nåværende form ser det ut som flere personer har skrevet den uten et nøye nok samarbeid
- konkretisere læringsmålene til de enkelte delene

3.3.2 Utdanningstilbudets innhold (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon og vurdering

Se kriterium 2, 3 og 6. Vi kan ikke vurdere dette kriteriet på bakgrunn av materialet som foreligger. Læringsmålene er så utydelige at det er vanskelig å vurdere om innholdet i utdanningen er dekkende og relevant for å nå læringsmålene. Tilbyder har heller ikke godgjort i søknaden at utdanningen er

relevant (kriterium 3), og det er derfor også vanskelig å vurdere utdanningens innhold relatert til utviklingen innen yrkesfeltet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må klargjøre og rette opp planen i forhold til de kommentarene komiteen har på kriterium 2, 3 og 6.

3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

3.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Den undervisningsbaserte læringen gjennomføres ved tradisjonell tavleundervisning, mappekrav, problembasert læring og praksis på medstudenter. Det presiseres at det er mye teoretisk materiale som skal innlæres og at skolen skal lage kompendier for hvert kurs. Det legges vekt på at studentene har ansvar for egen læring.

Oppfølging av studentene i læringsprosessen skal skje ved en tett kontakt mellom lærerne og studentene. Første opptak er satt til 14 studenter. Tilbyder vurderer at dette skal kunne sikre at det oppstår muligheter for uformell kommunikasjon mellom hver enkelt student, faglærer og veiledere både i praksis og i arbeid med teoretisk fagstoff.

Vurdering

Undervisningsformene er relevante og tilbyder beskriver at de skal brukes i variasjon. Kontakten mellom student og lærer er uklart beskrevet. Studenten får tilbud om en samtale med faglærer en gang i halvåret. Dette er ikke tilfredsstillende.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for at studenten får tilbud om oppfølgingssamtaler med hyppigere frekvens enn en gang per halvår.

3.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver det pedagogiske undervisningsopplegget gjennom forskjellige undervisningsformer som:

- enkeltvis undervisning hvor studenttallet er lavt for å sikre studentenes læringsutbytte
- intern praksis i klassen med trening og veiledning i praktiske ferdigheter
- obligatoriske veiledningssamtaler gruppe- og enkeltveiledning
- gruppeveiledning.

I tillegg beskrives en obligatorisk praksismodul med direkte klientarbeid hvor klientjournaler og praksisrapport brukes for læring. Disse beskrives ut i fra modeller tilbyder selv mener er gode og tilstrekkelige for å sikre studentens læringsmuligheter.

Vurdering

Beskrivelse av kriterium 9 fremstår som uoversiktlig og det er vanskelig å få tak i essensen i beskrivelsene. Det blir noe tydeligere hva søker ønsker å beskrive når man bruker vedlegg 6, men søknaden er ikke selvforklarende.

Det beskrives en rekke metoder for oppfølging av studenter, men det kommer ikke godt frem hvordan de enkelte elementene i det pedagogiske opplegget skal sikre progresjon i forhold til læremålsetninger for studiet, spesielt i forhold til det som er målbart.

Det beskrives at alles behov for læring skal ivaretas, men det kommer ikke eksplisitt frem hvordan dette skal skje, og heller ikke hvordan studiet er tilpasset ulikheter i studentenes modningsgrad. For en fagskoleutdanning med bestått videregående som opptakskrav, og med læringsmål som krever store mengder teoretisk og praktisk innhold, er det derfor uvisst hvordan alles behov for læring skal ivaretas. Det kommer heller ikke frem hvilke tiltak som iverksettes for studenter som ligger etter i progresjon, kunnskapsmessig eller praktisk.

Refleksjon beskrives ofte som et viktig element i læringen, men det kommer ikke klart frem hvilke former eller metoder for refleksjon som brukes, og hvordan de er tilpasset studentenes læringsnivå.

PBL som læringsform og hvordan det benyttes pedagogisk beskrives heller ikke på noen utførlig måte. Det kommer mer frem at PBL benyttes til gruppediskusjon fremfor at studentene bruker den til erverving av kunnskap gjennom definerte læremålsetninger relevant for de forskjellige PBL-undervisningene.

Det kommer heller ikke frem hvordan det pedagogiske opplegget er sikret gjennom bruk av andre lærerressurser som e-læring og bibliotek.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive hvordan de enkelte metodene som brukes skal sikre studentens progresjon i forhold til læremålsetningene og hvordan dette måles
- beskrive i detalj hvordan individuelle behov for læring ivaretas og hvordan det tilrettelegges/tilpasses studentenes ulike modningsgrader, samt hvilke tiltak som iverksettes hos studenter som skulle ligge etter i studieprogresjonen i forhold til normert studietid
- beskrive hvilke former for refleksjon som brukes som læringsverktøy og hvordan dette brukes i læreplanen for å underbygge læremålsetningene
- beskrive hvordan PBL brukes på en pedagogisk måte utover gruppesamtale, eller hvordan PBL brukes konkret for å sikre at studenten erverver seg kunnskap som defineres gjennom læremålsetningene

3.4.3 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

I tillegg til praksis på medstudenter skal studentene ha praksis på klienter. Studentene skal etter hver gang på skolen utføre et visst antall behandlinger hjemme. Det arbeides ut fra en studentjournal og ut fra spesielle kriterier. Under praksisarbeidet skal studentene føre journal som skal godkjennes av faglærer.

Vurdering

En del av praksismodulen beskrives allerede under kriterium 9 og burde ha vært under kriterium 10, slik at de ble sett i sammenheng. Det kommer ikke helt tydelig frem om den delen av praksis som beskrives under kriterium 9 også gjelder undervisning / øving av praktiske ferdigheter på skolen OG praksisarbeid (klinikk) med *ukjente* klienter. Når vi går over til beskrivelsene under kriterium 10 er de uoversiktlige og setningene fremstår ofte som ufullstendige, eller de beskriver dårlig hvordan metodene tjener sitt mål.

I forhold til praksis, som det beskrives har fokus på læremålene i studieplanen, skriver tilbyder kort om syntetisering mellom kunnskap og ferdigheter. Tilbyder går også for lite i dybden på temaer som etiske prinsipper / taushetsprinsipper, psykologiske forhold og holdninger.

Det beskrives ikke hvordan studenten har forutsetninger for å diskutere disse relative store fagområdene i en praksisperiode som er på fem dager, eller hvordan klient- eller pasientkasuistikker i en periode på fem dager skal kunne tilby studentene muligheten til å drøfte dette. Det beskrives maks fire pasienter per dag. Med syv studenter per gruppe krever det 28 pasienter per dag, eller 140 pasienter per uke i den perioden for at studentene skal få maks utbytte. Det foreligger ingen plan for de

studentene som eventuelt skulle få mindre enn det, og dermed færre muligheter til å gjennom klientarbeid diskutere praksisrelevante temaer og de læremålsetninger beskrevet i studieplanen (punkt 1 – 5, side 24 i studieplanen). Hvor tett er oppfølgingen av veileder under behandling? Er det en veileder per student under hele behandlingen? Med mulige 28 pasienter per dag, hvordan skal en eller to veiledere sikre den faglige oppfølgingen av studenten? Det mangler en plan eller beskrivelse av dette.

I forbindelse med praksis brukes ordene «forsvarlig» og «trygghet». Søknaden må bedre beskrive og utdype hva som menes med en kompetent og forsvarlig «biomekaniker» i forhold til pasientsikkerhet, og samhandling med annet helsepersonell i forhold dette. Hvordan forvaltes forsvarlighet og trygghet hos pasienter med muskel-skjelett-lidelser som kanskje kommer direkte til en biomekaniker uten først å ha vært hos lege eller annet helsepersonell? Hva om det er patologiske tilstander (røde flagg) som forårsaker klientens symptomer? Hva om det er psykososiale – eller arbeidsrelaterte – forhold som dominerer og farger klientens opplevelse av symptomene? Hvordan håndterer veileder og studenter disse situasjonene? Hva er de potensielle bivirkningene av de behandlingsformene som utøves? Hvordan trenes studentene opp til å informere om dette samt gi klientene en prognose? Hva med samhandling med andre helsearbeidere? Dette stiller også et prinsipielt spørsmål om en utdanning som skal føre til de nødvendige kompetanser beskrevet i overstående avsnitt kan avholdes på fagskolenivå.

Beskrivelsene i søknaden under kriterium 10 viser ikke hvordan praksis skal nå sine mål.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- organisere beskrivelsen av praksis bedre, slik at sakkyndige ikke må relatere kriterium 9 til kriterium 10 for å få en forståelse av om søker oppfyller kriteriet eller ikke. Praktisk undervisning og praksis med klienter må skilles bedre ut i beskrivelsene.
- på en bedre, mer tydelig og forståelig måte beskrive innholdet, målsetninger og pedagogisk opplegg for praksis
- beskrive mer eksplisitt hvordan de skal ivareta at studentene gjennom klienter og klientkasuistikker skal kunne bygge en bro mellom teori og praksis
- beskrive hvordan de skal ivareta den individuelle studentens læringsmuligheter i praksisperioden i forhold til å sikre riktig antall klienter, og hvilke tiltak søker iverksetter hos studenter som eventuelt opplever et lavere antall klienter enn det som er stipulert som maks under dette kriterium
- beskrive hvordan praksisveiledere følger opp studentene i forhold til læring under praksisperioden (også i forhold til hvordan veiledere forsvarlig skal dekke veiledningsbehovet ved høyt antall klienter per student)
- beskrive hvordan læringsmiljøet og praksisveiledere skal hjelpe studenten å erverve seg kunnskap, samt ivareta trygghet og forsvarlig praksis, gjennom blant annet å bedre definere hvilken rolle studenten og praksisveiledere har gjennom møte med nye klienter
- beskrive hvordan man på fagskolenivå gjennom teoretisk og praktisk undervisning skal ivareta pasientsikkerhet

3.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

Under dette kriteriet presenteres en oversikt over total årsverksinnsats for undervisningspersonalet hos tilbyder, hvor stillingsprosenten til fast ansatte legges frem. Her beskrives også forholdet eller ratio mellom lærer og praktiske veiledere og studenter gjennom studiet. Hovedlærer, faglig veileder og assistent samt pedagogiske praksisveiledere presenteres med en planløsning for kontinuitet ved sykdom og annet fravær. Det beskrives også at grunnmedisin er nettbasert.

Vurdering

Her hadde det vært langt mer oversiktlig om søker hadde organisert lærerkreftene i tabellformat med læreres ansvar, timefordeling og back-up-løsninger ved fravær.

Det beskrives at det ved all teoretisk-praktisk undervisning er to lærere til stede, det vil si et forhold 2: 14. Dette betrakter vi som bra. Vi stiller likevel spørsmål til dette forholdet ved praktisk undervisning: Hvis en lærer som er til stede er utdannet sosionom kontra terapeut, så blir det reelle forholdet 1: 14 ved praktisk- / teknikk-undervisning. Det kommer ikke frem i planen om det er tilfelle, eventuelt hvordan dette løses. Det samme gjelder den eksterne praksisperioden hvor en faglærer med vikar er beskrevet og de andre er pedagogiske praksisveiledere. Om det i den eksterne praksisperioden er en faglærer på syv studenter med mulighet for 28 pasienter på en dag, er det muligens ikke tilstrekkelig for å dekke opp studentens læringsmuligheter i forhold til syntese av teori og praksis (slik som beskrevet i kriterium 10) og ervervelse av praktiske ferdigheter ved klientarbeid.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive forholdet mellom lærer og student ved praktisk undervisning og obligatorisk praksis bedre. Ved arbeid som inkluderer utvikling av praktiske og kliniske ferdigheter kommer det frem at det reelle forholdet er 1: 14 (da lærere og praktiske veiledere uten klinisk ferdigheter relatert til utdannelsen ikke kan sikre studentens praktiske læringsutbytte)
- beskrive hvordan praksisveileder skal kunne ivareta trygg og forsvarlig praksis hos et større antall studenter og klienter (som kan være opp til 28 på en dag) og hvordan praksisveiledere med en eventuell slik arbeidsbelastning skal hjelpe studenten å syntetisere teori og praksis

3.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Kriterium 12 beskrives kun i vedlagt kompetanseoversikt og ikke i selve søkerdokumentet. Undervisningspersonalets kompetanse beskrives i en tabell som viser deres faglige bakgrunn.

Vurdering

Den generelle presentasjonen av kriterium 12 er uoversiktlig og kunne med enkelthet ha vært strukturert på en mer profesjonell og utfyllende måte slik at man fikk et bedre inntrykk av de individuelle læreres kompetanse.

Ut i fra kompetanseprofilen (slik som beskrevet ovenfor under «Presentasjon») var det vanskelig å fastsette gradskompetanse på flere av lærerne. Det kan godt hende at de er kompetente, men manglende beskrivelser under de forskjellige utdannelsene og deres grad, gjorde det vanskelig å tolke dette. Det kommer heller ikke tydelig frem hvilken pedagogisk kompetanse, utover arbeidserfaring, enkelte av lærerne har. I søknaden under kriterium 11 nevnes også Ann Elin Kallestein som vikar, samt andre kvalifiserte muskel-skjelett terapeuter. Da ingen av disse er beskrevet i vedlagte kompetanseprofil, er det ikke mulig å ta stilling til disse og deres kompetanse.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive tydeligere fagskolens krav til lærer og praksisveileder og hvordan denne brukes i forhold til ansettelse av undervisningspersonell
- beskrive en bedre og tydeligere kompetanseprofil på de individuelle lærere og praksisveiledere
- beskrive alle lærere og praksisveiledere som brukes, også de som vikarierer

3.5 Eksamen og vitnemål

3.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon og vurdering

De gjeldene vurderingsformene hos tilbyder beskrives som:

- skriftlig eksamen
- praktisk / muntlig prøve
- klientjournaler
- praksismappe under den obligatoriske praksisperioden
- egenevaluering
- fordypningsoppgave
- muntlig eksamen

Hvert av punktene illustreres med hvorfor formen benyttes og utbyttet for studentene. Her beskrives også hvordan tilbyder skal ivareta og sikre at de faglige vurderingene skjer på en betryggende måte og deres kontinuitetsplan ved sykdom og fravær hos sensorer.

Presentasjonen av denne Kriterium 13 er i søknadsdokumentet uklart med flere eksempler på ufullstendige beskrivelser. Kriterium 13 er noe mer forståelig når det sees i sammenheng med vedlegg nr. 6, studieplan.

Det beskrives introduksjonsvis at *«kjernekunnskapen er å lære studentene en grundig forståelse og ferdigheter i å gjennomskue smertemønstre, finne låsninger og ledd som sklir samt å utføre korrigeringer av disse for å oppnå bedre helse og frihet for smerter»*. På generelt grunnlag kan det sies at det kommer ikke tydelig frem hvordan dette testes eller måles. Dette testes verken gjennom skriftlige eksamener, praktisk / muntlig prøve, klientjournal, praksisperioden eller praksismappen på noen konkret eller målbar måte. Til eksempel, under praktisk / muntlig prøve skrives det at *«selve prøven er ment å skulle vurdere studentens evne til å se sammenhenger i sykdomsbildet samt å bli målt opp mot enkle ferdighetsmål»*. Det beskrives ikke hvordan eller hvilken form denne eksamen har, og hvordan studenten konkret måles opp mot ferdighetsmålene. Under samme seksjon beskriver søker at også faglig forsvarlighet, etikk og generell pasientsikkerhet skal vurderes, uten at det fremgår hvordan.

Smertens nevrobiologi, samt affektive og kognitive aspekter, er et fagområde som de siste 20 årene har vært under en rivende utvikling. Litteratur beskrevet i søknadsdokumentene reflekterer ikke denne kunnskapen, og samtidig er det på grunn av dette fagets omfang tvilsomt at det kan undervises på et fagskolenivå slik at studenten erverver kunnskap og ferdigheter til å *«gjennomskue smertemønstre»*. Det kommer heller ikke frem hvordan studenten skal *«finne låsninger»* under en praktisk eksamen, og hvordan dette etterprøves av eksaminatorer. Ser eksaminator på prosedyre eller fremgangsmåte, eller måles studenten opp i mot overenstemmelse med eksaminatorers funn? Slike diagnostiske tester har mange feilkilder og har gjennom utallige pålitelighetsstudier i litteraturen vist seg å ha en overenstemmelse mellom undersøkere tilnærmet lik tilfeldighet. Derfor burde det i søkerdokumentet kommet tydelig frem hva som testes under denne formen for eksamen. Det samme gjelder pasientsikkerhet. Testes studenten i forhold til relevante differensialdiagnoser opp i mot den kliniske presentasjonen og hvilke fremgangsmetoder i form av spørsmål og kliniske tester studenten ville ha gjort for å ekskludere pasienter med patologi? Dette er igjen ferdigheter og kunnskap som ligger over det som undervises i på fagskolenivå.

Under punktet om klientjournaler skrives det fra søker sin side at klientjournaler skal avspeile kunnskap, ferdigheter og holdninger. Dette brukes her som generelle begrep uten at det beskrives på hvilken måte de testes, eventuelt hvilken målbar form som brukes. I vedlegg 6, side 25 beskrives det

fra søker at 75 klientjournaler skal godkjennes av faglærer. I den obligatoriske praksisperioden beskrives det fem dager med maks fire klienter per dag, det vil si 20 klienter. Det er uklart hvordan arbeidet med de resterende 55 klientjournalene kvalitetssikres. Dersom de resterende 55 klientjournalene er fra arbeid på frivillige klienter og medstudenter uten veiledning, er det uklart hvordan de kan teste/reflektere kunnskap, ferdigheter og holdninger på en måte som tjener læremålsetningene.

Det beskrives også flere ganger under kriterium 13 at studentens modenhet vurderes, men det beskrives ikke hvordan dette testes eller måles. Modenhet blir et vagt og uspesifikt begrep i denne sammenhengen, og det kommer ikke frem hva som menes med det.

Med en liten lærerstab hvor de samme personene er delvis involvert i administrasjon, undervisning, praksis og eksamener, kan dette gå utover både objektivitet under en vurdering, samt studentenes rettigheter under og etter en eksamen. Det sistnevnte kommer ikke frem i søkerdokumentet. Denne situasjonen kunne ha blitt løst ved bruk av eksterne sensorer.

Hva skjer med studenter som stryker og må ha en ny eksamen? Vil de da måtte gjennomføre den med samme sensor som tidligere?

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive mer spesifikt hvordan kjernekunnskapen testes og måles hos studentene
- beskrive relasjonen mellom «gjennomskuing av smertemønstre», «finne låsninger» og «korrektur» av disse i forhold til temaers omfang, teorigrunnet på fagskolenivå, faglig forsvarlighet og trygghet, og hvordan konkret dette testes og i hvilke former
- beskrive hvordan kunnskap, ferdigheter og holdninger evalueres gjennom klientjournaler
- tydeliggjøre hva som menes med 75 godkjente klientjournaler når obligatorisk praksisperiode muliggjør maks 20 klienter, og hvordan de resterende 55 eventuelt tester kunnskap, ferdigheter og holdninger hvis de bygger på teoretiske kasuistikker og ikke klienter
- beskrive hvordan studentens «modenhet» vurderes og hva tilbyder legger i det begrepet relativt til studieprogresjon
- bedre beskrive studentenes rettigheter ved eksamen, ny eksamen og eventuell påklaging av karakter eller formelle feil ved gjennomføring av eksamen

3.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Kravspesifikasjoner til sensorer beskrives i vedlegg. Her beskrives i korte trekk kravspesifikasjoner til ekstern sensor og de rollene som ekstern sensor skal ha hos tilbyder.

Vurdering

Det kommer ikke tydelig frem at det settes som krav at ekstern sensor skal inneha akademisk grad, tilsvarende eller over det som gis på fagskole. Det listes erfaring fra en rekke ikke-akkrediterte kurstilbud, men ikke krav til formell kompetanse. Det kommer heller ikke frem om det stilles andre krav til interne sensorer enn til eksterne og i så fall hvilke krav som stilles til interne sensorer.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive bedre den akademiske kompetanse og/eller grad som ekstern sensor må ha
- beskrive kravspesifikasjoner til intern sensor

3.6 Infrastruktur

3.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon og vurdering

Tilbyders infrastruktur, undervisnings- og klinikklokaler, beskrives under kriterium 15 i søknaden. I tillegg er det et vedlegg som viser planløsningen av tilbyders lokaler. Annet undervisningsutstyr listes også, slik at man får oversikt over tilgjengelige ressurser.

Det kommer ikke frem i beskrivelsen hvordan skolen disponerer lokalene sine under studentenes obligatoriske praksisperiode, som totalt utgjør ti dager fordelt på to grupper med syv studenter. Det beskrives i kriterium 15 et mindre rom som omtales som «studentklinikk». Det kommer heller ikke godt frem hvordan de to undervisningslokalene på henholdsvis 75 kvadratmeter og 40 kvadratmeter er utstyrt. Har de behandlingsbenker for praktisk undervisning? Hvis ja, er de justerbare slik at studenten kan lære seg god ergonomi under behandling?

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive hvordan lokalene muliggjør studentenes obligatoriske praksisperiode på en måte som ivaretar klientens konfidensialitet under konsultasjonen
 - Med 28 mulige konsultasjoner på en dag (ved maks antall klienter) og et beskrevet behandlingsrom som «studentklinikk» kommer dette ikke tydelig frem i søknaden.

- beskrive hvordan undervisningslokalene er utstyrt i forhold til praktisk undervisning og teknikkøving, og om studentene har tilgang på disse lokalene utenom undervisningstiden
 - Hvis ikke, hvordan ivaretar man studentenes læringsmuligheter i forhold til øving mellom undervisningen?

3.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Under kriterium 16 beskriver tilbyder sine IKT-ressurser, som er tilgjengelige for studentene og undervisningspersonale. Kanaler for kommunikasjon mellom undervisningspersonell, administrasjon og studenter beskrives også, og den utvalgte læringsplattformen som benyttes internt hos tilbyder.

Vurdering

Det skrives innledningsvis at det er i liten grad behov for bruk av IKT-utstyr i løpet av studiet. Det beskrives i søkerdokumentet at klientjournaler er en vesentlig del av evalueringen av studenter. Det beskrives ikke om det er IKT-utstyr tilgjengelig for studenten i den obligatoriske praksisperioden og eventuelt hvilken godkjent programvare som brukes i forhold til pasientinformasjon og forsvarlig lagring av pasientinformasjon. Dette er sensitiv informasjon, og siden taushetsplikt beskrives tidligere i søknaden som en etisk betraktning, så burde det komme frem hvordan dette håndteres.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive hvordan klientinformasjon som er forventet taushetsbelagt forvaltes av tilbyder og studentene
- bedre beskrive hvordan studenten har tilgang på IKT-utstyr opp mot ovenstående punkt under den obligatoriske praksisperioden

3.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Undervisningspersonalets tilgang på lærebøker og faglitteratur listes under kriterium 17. I tillegg beskriver tilbyder hvordan andre læringsressurser i nærmiljøet kan benyttes av undervisningspersonell

og studenter, samt lenker til eksterne datatjenester som gjøres tilgjengelig gjennom tilbyders læringsplattform.

Vurdering

Den beskrevne fordypningsoppgaven skal i følge vedlegg 6, s. 26, skal være på minimum 4500 ord med innledning, teoridel, drøftingsdel og konklusjon. Dette krever tilgang på – og en kritisk evaluering av – litteraturen for drøftingsdel. Den listede litteraturen og nettsteder under kriterium 17 vil ikke tillate dette alene. Studenten bør derfor ha tilgang til IKT-utstyr og lett tilgang på elektroniske tidsskrifter som muliggjør dette, for eksempel databaser som Pub Med / Medline, CINAHL. Da dette er et fagskolestudium forventes det ikke vitenskapelighet i dette arbeidet, men for en drøftingsdel av en fordypningsoppgave, og for reflektiv praksis (som det refererer til flere ganger i søkerdokumentet), kreves det tilgang på informasjon.

I søkerdokumentet beskrives også PBL som en brukt læringsform. Dette krever også tilgang på informasjon og litteratur slik at studentene kan lære bedre. PBL er mer enn bare gruppediskusjon. Langt på vei inkluderer den også innhenting av informasjon.

Utover dette ansees det som beskrevet av litteratur er tilpasset innholdet i undervisningen.

For lærerne er det viktig at aktuell informasjon er tilgjengelig. Arbeid med mennesker, uavhengig av arbeidsform, er stadig under revidering og utvikling, og mange av de beskrevne områdene i undervisningen forandrer seg stadig. En god del av litteraturen brukt i grunnmedisin var over 10 år gammel, og skulle helst ha blitt oppdatert med nyere og aktuell litteratur.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må beskrive bedre hvordan IKT-utstyr og aktuell informasjon/læringsressurser underbygger studentenes læringsmuligheter, blant annet under PBL og fordypningsoppgaven.

Tilbyder bør oppdatere litteraturlister spesielt i forhold til grunnmedisin.

3.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Under kriterium 18 lister tilbyder opp en rekke enkeltindivider, private organisasjoner og institutter som tilbyder samarbeider med i både inn- og utland, og hvordan tilbyder gjennom deltakelse på kurs og messer bidrar i sitt eget faglige miljø.

Vurdering

Det er gjennom presentasjonen vanskelig å tolke hvordan søker samarbeider med de forskjellige enkeltindivider, organisasjoner og institutter som listes under kriterium 18. Det må også beskrives bedre hvordan disse samarbeidene bidrar til å knytte utdanningstilbudet opp mot arbeidslivet og hvordan dette styrker studentenes arbeidsmuligheter. Den eneste samarbeidsavtalen hvor det i søknad foreligger bekreftelse på en avtale er mellom søker og SORS, underskrevet av Lars Kjeldal, som selv er lærer hos søker. Det foreligger ingen andre slike bekreftelser og hva eventuelt en samarbeidsavtale inneholder.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må legge ved skriftlige avtaler om samarbeid med de forskjellige institusjoner og skoler som er beskrevet under kriterium 18 i søknaden.

3.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må:

- endre navnet slik at det samsvarer med innholdet i studiet (kriterium 1)
- rydde i målformuleringene og klargjøre målene med bakgrunn i at studiet skal være praktisk teoretisk. Kompetansemålene må skrives om slik at alle er av typen «kunnskap», «ferdigheter» og «generell kunnskap». (kriterium 2)
- må klargjøre noen av referansene som brukes for å dokumentere behovet for biomekanikk-fagstudiet (kriterium 3)
- klargjøre om det bør stilles krav til karakter høyere enn 2 i en del av de grunnleggende fagene (kriterium 4)
- klargjøre hvilke utdanninger som skal være en del av det formelle opptakskravet (kriterium 4)
- beskrive en mer troverdig sammenheng mellom mål og studieomfang (kriterium 6)
- gjøre språket i planen enklere og mer konsistent. I nåværende form ser det ut som flere personer har skrevet den uten et nøye nok samarbeid (kriterium 6)
- konkretisere læringsmålene til de enkelte delene (kriterium 6)
- klargjøre og rette opp planen i forhold til de kommentarene komiteen har på kriterium 2, 3 og 6, slik at den sakkyndige komiteen kan vurdere kriterium 7 (kriterium 7)
- må sørge for at studenten får tilbud om oppfølgingssamtaler med hyppigere frekvens enn en gang per halvår (kriterium 8)
- beskrive hvordan de enkelte metodene som brukes skal sikre studentens progresjon i forhold til læremålsetningene og hvordan dette måles (kriterium 9)
- beskrive i detalj hvordan individuelle behov for læring ivaretas og hvordan det tilrettelegges/tilpasses studentenes ulike modningsgrader, samt hvilke tiltak som iverksettes hos studenter som skulle ligge etter i studieprogresjonen i forhold til normert studietid (kriterium 9)
- beskrive hvilke former for refleksjon som brukes som læringsverktøy og hvordan dette brukes i læreplanen for å underbygge læremålsetningene (kriterium 9)

- beskrive hvordan PBL brukes på en pedagogisk måte utover gruppesamtale, eller hvordan PBL brukes konkret for å sikre at studenten erverver seg kunnskap som defineres gjennom læremålsetningene (kriterium 9)
- organisere beskrivelsen av praksis bedre, slik at sakkyndige ikke må relatere kriterium 9 til kriterium 10 for å få en forståelse av om søker oppfyller kriteriet eller ikke. Praktisk undervisning og praksis med klienter må skilles bedre ut i beskrivelsene. (kriterium 10)
- på en bedre, mer tydelig og forståelig måte beskrive innholdet, målsetninger og pedagogisk opplegg for praksis (kriterium 10)
- beskrive mer eksplisitt hvordan de skal ivareta at studentene gjennom klienter og klientkasuistikker skal kunne bygge en bro mellom teori og praksis (kriterium 10)
- beskrive hvordan de skal ivareta den individuelle studentens læringsmuligheter i praksisperioden i forhold til å sikre riktig antall klienter, og hvilke tiltak søker iverksetter hos studenter som eventuelt opplever et lavere antall klienter enn det som er stipulert som maks under dette kriterium (kriterium 10)
- beskrive hvordan praksisveiledere følger opp studentene i forhold til læring under praksisperioden (også i forhold til hvordan veiledere forsvarlig skal dekke veiledningsbehovet ved høyt antall klienter per student) (kriterium 10)
- beskrive hvordan læringsmiljøet og praksisveiledere skal hjelpe studenten å erverve seg kunnskap, samt ivareta trygghet og forsvarlig praksis, gjennom blant annet å bedre definere hvilken rolle studenten og praksisveiledere har gjennom møte med nye klienter (kriterium 10)
- beskrive hvordan man på fagskolenivå gjennom teoretisk og praktisk undervisning skal ivareta pasientsikkerhet (kriterium 10)
- beskrive forholdet mellom lærer og student ved praktisk undervisning og obligatorisk praksis bedre. Ved arbeid som inkluderer utvikling av praktiske og kliniske ferdigheter kommer det frem at det reelle forholdet er 1: 14 (da lærere og praktiske veiledere uten klinisk ferdigheter relatert til utdannelsen ikke kan sikre studentens praktiske læringsutbytte) (kriterium 11)
- beskrive hvordan praksisveileder skal kunne ivareta trygg og forsvarlig praksis hos et større antall studenter og klienter (som kan være opp til 28 på en dag) og hvordan praksisveiledere med en eventuell slik arbeidsbelastning skal hjelpe studenten å syntetisere teori og praksis (kriterium 11)
- beskrive tydeligere fagskolens krav til lærer og praksisveileder og hvordan denne brukes i forhold til ansettelse av undervisningspersonell (kriterium 12)
- beskrive en bedre og tydeligere kompetanseprofil på de individuelle lærere og praksisveiledere (kriterium 12)
- beskrive alle lærere og praksisveiledere som brukes, også de som vikarierer (kriterium 12)
- beskrive mer spesifikt hvordan kjernekunnskapen testes og måles hos studentene (kriterium 13)
- beskrive relasjonen mellom «gjennomskuing av smertemønstre», «finne løsninger» og «korrektur» av disse i forhold til temaers omfang, teorigrunnlaget på fagskolenivå, faglig forsvarlighet og trygghet, og hvordan konkret dette testes og i hvilke former (kriterium 13)
- beskrive hvordan kunnskap, ferdigheter og holdninger evalueres gjennom klientjournaler (kriterium 13)
- tydeliggjøre hva som menes med 75 godkjente klientjournaler når obligatorisk praksisperiode muliggjør maks 20 klienter, og hvordan de resterende 55 eventuelt tester kunnskap,

ferdigheter og holdninger hvis de bygger på teoretiske kasuistikker og ikke klienter (kriterium 13)

- beskrive hvordan studentens «modenhet» vurderes og hva tilbyder legger i det begrepet relativt til studieprogresjon (kriterium 13)
- bedre beskrive studentenes rettigheter ved eksamen, ny eksamen og eventuell påklaging av karakter eller formelle feil ved gjennomføring av eksamen (kriterium 13)
- beskrive bedre den akademiske kompetanse og/eller grad som ekstern sensor må ha (kriterium 14)
- beskrive kravspesifikasjoner til intern sensor (kriterium 14)
- beskrive hvordan lokalene muliggjør studentenes obligatoriske praksisperiode på en måte som ivaretar klientens konfidensialitet under konsultasjonen (kriterium 15)
 - Med 28 mulige konsultasjoner på en dag (ved maks antall klienter) og et beskrevet behandlingsrom som «studentklinikk» kommer dette ikke tydelig frem i søknaden.
- beskrive hvordan undervisningslokalene er utstyrt i forhold til praktisk undervisning og teknikkøving, og om studentene har tilgang på disse lokalene utenom undervisningstiden (kriterium 15)
 - Hvis ikke, hvordan ivaretar man studentenes læringsmuligheter i forhold til øving mellom undervisningen?
- beskrive hvordan klientinformasjon som er forventet taushetsbelagt forvaltes av tilbyder og studentene (kriterium 16)
- bedre beskrive hvordan studenten har tilgang på IKT-utstyr opp mot ovenstående punkt under den obligatoriske praksisperioden (kriterium 16)
- beskrive bedre hvordan IKT-utstyr og aktuell informasjon/læringsressurser underbygger studentenes læringsmuligheter, blant annet under PBL og fordypningsoppgaven (kriterium 17)
- legge ved skriftlige avtaler om samarbeid med de forskjellige institusjoner og skoler som er beskrevet under kriterium 18 i søknaden (kriterium 18)

Tilbyder bør:

- oppdatere litteraturlister spesielt i forhold til grunnmedisin (kriterium 17)

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

4 Tilvarsrunde

NOKUT mottok ikke tilbakemelding fra søkeren på de sakkyndiges vurdering. Vi har derfor fattet vedtak i tråd med de sakkyndiges anbefaling.

4.1 Endelig konklusjon fra NOKUT

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

5 Vedtak

Vedtak

NOKUT ved direktøren anser ikke de faglige kravene for godkjenning av utdanningstilbudet *biomekanikk*, toårig stedbasert undervisningstilbud tilbud på deltid (tilsvarende ett år på heltid) ved Sirius Naturterapeutisk Skole AS som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å avslå søknaden.

Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

Begrunnelse for vedtaket

Søknaden tilfredsstill ikke de faglige kravene for godkjenning. Kravene er beskrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Se den vedlagte tilsynsrapporten for en utfyllende begrunnelse.

NOKUT har fattet vedtak om godkjenning basert på vår vurdering av de administrative sidene ved utdanningstilbudet og den sakkyndige rapporten.

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Sirius Naturterapeutisk Skole, datert 15. februar 2012, om godkjenning av fagskoletilbudet *biomekanikk*. Utdanningstilbudet er stedbasert. NOKUTs saksnummer: 12/179-1.

Vedlegg 1

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komiteen har bestått av følgende medlemmer:

- **Førsteamanuensis Alex R. Wisnes, Høgskolen i Bergen**
Alex R. Wisnes er førsteamanuensis ved Høgskolen i Bergen (HiB), Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi. Han har vært ansatt der siden 1977 og har hatt ansvar for å bygge opp studieplaner og undervisning innen biologiske fag, og har undervist i fysiologi, treningslære, bevegelsesvitenskap, smertefysiologi og biomekanikk. Han har undervist både medisinstudenter, fysioterapistudenter, ved videreutdanning i medisinsk treningslære, og ved masterprogrammet i manuell terapi for fysioterapeuter ved Universitetet i Bergen. I tillegg til å undervise har Wisnes forsket på arbeidsfysiologi, sirkulasjonsfysiologi og treningslære. Han har også vært tilknyttet Olympiatoppen som leder for avdelingen teknikk og motorikk. For tiden er Wisnes i ferd med å avslutte arbeidet med en lærebok i biomekanikk. Alex Wisnes har hovedfag fra Universitetet i Bergen (UiB) innen realfag.
- **Førstelektor Christian Fossum, Norges helsehøgskole**
Christian Fossum er utdannet osteopat, er førstelektor ved Norges helsehøgskole og faglig leder ved Institutt for Osteopati, Norges helsehøgskole. Han har videre akademisk og FoU erfaring som assisterende professor, avdeling for osteopatisk manipulasjon ved Kirksville College of Osteopathic Medicine og som visedirektør ved A.T. Still Research Institute, A.T. Still University of Health Sciences i USA fra 2006-2009. Før det var han viserektor ved European School of Osteopathy i England (2002-2005). Han foreleser internasjonalt og har vært invitert foredragsholder til en rekke kongresser, kurs og postgraduerte studier i Europa og Nord Amerika. Han har en rekke publikasjoner i artikkel- og bokformat.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *biomekanikk* ved Sirius Naturterapeutisk Skole AS.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009